

High Court

จุลสารศาลฎีกา

ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2563

Special Issue

การประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 7
7th Council of ASEAN Chief Justices' Meeting

บก.หัททาย

สำหรับการประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 7 (7th Council of ASEAN Chief Justices' Meeting: CACJ) ซึ่งเป็นการประชุมประธานศาลฎีกาในอาเซียนครั้งนี้ ประเทศใน ASEAN ก็ส่งผู้แทนมาประชุมครบทุกประเทศ โดยมีท่านโสภณ วัฒนพันธุ์ ประธานศาลฎีกาของไทยเป็นประธานที่ประชุม และนับเป็นครั้งแรกที่มีการจัดประชุม CACJ ในประเทศไทย การประชุม CACJ ในครั้งนี้มีความพิเศษกว่าครั้งไหน ๆ สำหรับศาลยุติธรรมไทย คือ หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมที่จังหวัดภูเก็ตแล้ว ท่านประธานศาลฎีกาได้เชิญประธานศาลฎีกาและผู้แทนประธานศาลฎีกาในอาเซียนมาเยี่ยมเยือนอาคารศาลฎีกาหลังใหม่โดยมีกิจกรรมที่สำคัญนอกจากเยี่ยมชมอาคารศาลฎีกาที่โอ่อ่ามีเอกลักษณ์ความเป็นไทยของเราแล้วยังมีการลงนามในปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ที่ห้องประชุมใหญ่ศาลฎีกา อีกด้วย นอกจากนี้ไฮไลท์อีกอย่างหนึ่งคือการเลี้ยงรับรองแบบ Sit Down Dinner ซึ่งจัดที่สวนกลางของอาคารศาลฎีกา ท่านประธานศาลฎีกาได้โปรดมอบหมายให้ท่านเมทินี ชโลธร รองประธานศาลฎีกาเป็นแม่บ้านในครั้งนี้ซึ่งท่านเมทินีได้เตรียมการจัดงานได้อย่างพิถีพิถัน ละเอียดลออ ตั้งแต่การอย่างกรายเข้ามาในบริเวณงาน การตกแต่งเวทีและสถานที่ การจัดชุดแสดงงานฝีมือแบบไทยแท้ อาหารที่จัดเลี้ยงรับรอง จนถึงการจัดแสดงต่าง ๆ ในงาน สร้างความประทับใจแก่ผู้มาร่วมงานอย่างเป็นที่สุด และได้รับเสียงชื่นชมจากประธานศาลฎีกาและผู้แทนประธานศาลฎีกาอาเซียนอย่างล้นหลาม เป็นที่ภาคภูมิใจของชาวศาลฎีกาทุกคน ซึ่งจะเป็นที่กล่าวขวัญไปอีกนานแสนนาน

mr_ruangsit@yahoo.com

BANGKOK DECLARATION
AT THE 7th COUNCIL OF ASEAN CHIEF JUSTICES' MEETING

3 - 4 ความเป็นมาของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน (Council of Asean Chief Justice: CACJ) ตราสัญลักษณ์

5 - 10 การประชุม CACJ ครั้งที่ผ่านมา

11 การประชุม CACJ ที่ภูเก็ต

12 สารสำคัญของกฎบัตร และข้อบังคับของ CACJ

13 - 14 การให้การต้อนรับและการจัดงานเลี้ยงรับรองประธานศาลฎีกาอาเซียนที่ศาลฎีกา

คณะทำงาน

บรรณาธิการ : นายเรืองสิทธิ์ ตันกาญจนนุรักษ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางนิตยา ทองสุก

คณะทำงาน : นางสาวภาวิณี สุชีทรัพย์ • นางชนิดาภา ภูแส

นายรัฐพล ทองมาก • นางสาวแสงเดือน ยิ่งสัมพันธ์เจริญ

นางพัชรินทร์ นิธิพิเชฐ • นางสาวศุกลภัทร วัฒนราชกูร์

นางโชติมา อินทร์อิราช • นางสาววดี ภาณุธรรมชัย

นางสาวอัญพัชญ์ จิระพงศ์ศรี • นางสาวเนตรนภา นาคปาน

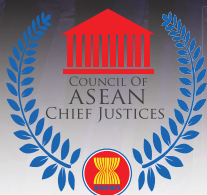
นายสมชาย วรเลิศ • นางสาวรัตติรินทร์ อาริยะวีรากุล

นายสกนธ์ เรืองนุ้ม (ออกแบบ, ประสานงาน)

นางสาวพรประภา ทรงฤกษ์ (พิสูจน์อักษร)

นายเสกียร รุ่งทองคำกุล

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ความเป็นมาของสภาประธาน ศาลสูงสุดอาเซียน

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการจัดการของสมาคมกฎหมายอาเซียน (ASEAN Law Association: ALA) ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยประเทศสมาชิก ALA จะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม และประธานศาลฎีกาของแต่ละประเทศมักจะเข้าร่วมการประชุมเป็นประจำ ในการประชุมคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการจัดการของสมาคมกฎหมายอาเซียน ครั้งที่ 35 ซึ่งประเทศสิงคโปร์เป็นเจ้าภาพ ประธานศาลฎีกาแห่งประเทศสิงคโปร์จึงริเริ่มให้มีการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน (The ASEAN Chief Justices' Meeting-ACJM) ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2556 หลังจากนั้นมีการจัดประชุมเป็นประจำทุกปีคู่ขนานกับการประชุมคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการจัดการของสมาคมกฎหมายอาเซียน ในช่วงเริ่มต้นมีสถานะเป็นเพียงการประชุมร่วมกันอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อหาแนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างศาลยุติธรรมภายในภูมิภาคเท่านั้น ยังไม่มีสถานะเป็นองค์กรแต่อย่างใด ผลของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนทำให้มีการยกเลิกคณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือทางการศาล (Judicial Cooperation Standing Committee) ของสมาคมกฎหมายอาเซียน โดยในการประชุมครั้งนี้มีการนำเสนอการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลทางการศาลในภูมิภาคอาเซียน (โครงการ ASEAN Judiciaries Portal) โดยประเทศสิงคโปร์เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ

ในการประชุมครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2557 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ได้นำเสนอความคืบหน้าและความเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือภายใต้โครงการ ASEAN Judiciaries Portal (AJP)

ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างฐานข้อมูลความรู้เกี่ยวกับระบบศาลยุติธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยที่ประชุมร่วมกันพิจารณาถึงงบประมาณและการหาเงินทุนสนับสนุนโครงการดังกล่าว และที่ประชุมเห็นว่าควรจะต้องหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก

ต่อมาในการประชุมครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2558 ที่เมืองโบราไก ประเทศฟิลิปปินส์ Justice Lee Siu Kin ผู้แทนจากประเทศสิงคโปร์แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความคืบหน้าของการพัฒนาโครงการดังกล่าว และการขอรับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลนอร์เวย์ ซึ่งติดข้อจำกัดในเรื่องสถานะของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน ซึ่งไม่มีสถานะองค์กรที่ได้รับการรับรองใด ๆ จึงเป็นอุปสรรคต่อการรับเงินทุนสนับสนุน พร้อมทั้งเสนอแนวทางในการยกฐานะของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนให้มีความเป็นองค์กรที่ได้รับการรับรองมากยิ่งขึ้น ซึ่งที่ประชุมทั้งหมด รวมทั้งผู้แทนจากศาลฎีกาไทยก็เห็นชอบด้วยกับแนวทางในการเพิ่มชื่อขององค์กรให้เป็นส่วนหนึ่งในภาคผนวก 2 ของกฎบัตรอาเซียน

การประชุมครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559 ณ นครโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม ประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกร่วมกันจัดทำปฏิญญาโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Declaration) โดยตกลงกันว่าจะยกฐานะที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนให้มีความเป็นทางการ และเปลี่ยนชื่อของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนเป็นสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และดำเนินการให้มีการยอมรับองค์กรแห่งนี้ภายใต้กฎบัตรอาเซียนเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรศาลยุติธรรมของประเทศสมาชิกให้มีความมั่นคงยั่งยืน โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระขององค์กร และตกลงแต่งตั้งให้ประธานศาลฎีกาแห่งประเทศเวียดนาม ในฐานะประธานที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนในขณะนั้นเป็นผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือร้องขอถึงเลขาธิการอาเซียนเพื่อเพิ่มชื่อขององค์กร โดยได้รับความช่วยเหลือจากศาลฎีกาแห่งประเทศสิงคโปร์ และจะมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางนำเสนอต่อสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนเพื่อพิจารณาต่อไป

หลังจากนั้นมีการประสานงานและหารือกันระหว่างประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกทั้งหมด และประธานศาลฎีกาของประเทศสิงคโปร์ มีหนังสือแจ้งประธานศาลฎีกาของทุกประเทศเพื่อให้พิจารณาร่างจดหมายของประธานศาลฎีกาของประเทศเวียดนามถึงเลขาธิการอาเซียนในเรื่องการเพิ่มชื่อสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนเป็นองค์กรหนึ่งภายใต้ภาคผนวก 2 ของกฎบัตรอาเซียน และการขอยกเว้นเงื่อนไขในการเพิ่มชื่อองค์กรบางประการที่ยังไม่อาจกระทำได้ ตลอดจนเสนอแนวทางในการพัฒนาระบบเครือข่าย ASEAN Judiciaries Portal โดยร่วมมือกับสถาบันกฎหมายแห่งประเทศสิงคโปร์ และร่างบันทึกความเข้าใจ กับคำขอรับทุนสนับสนุนจากอาเซียนและรัฐบาลนอร์เวย์ ซึ่งต่อมาวันที่ 10 ตุลาคม 2559 ท่านประธานศาลฎีกามีหนังสือแจ้งเป็นมติเวียนว่าเห็นชอบด้วยกับแนวทางและเอกสารที่นำเสนอ

ต่อมาวันที่ 19 มกราคม 2560 เลขาธิการอาเซียนมีหนังสือแจ้งอย่างเป็นทางการให้ประธานศาลฎีกาแห่งประเทศเวียดนามในฐานะประธานสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนในขณะนั้นทราบว่าการร้องขอให้รับรองสถานะของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนเป็นองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Accreditation of CACJ with ASEAN) ได้รับการอนุมัติและได้มีการเพิ่มชื่อขององค์กรไว้ในภาคผนวก 2 ของกฎบัตรอาเซียนแล้ว ภายใต้ส่วนที่ชื่อว่า "Parliamentarians and Judiciary"

การประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 5 วันที่ 24 มีนาคม 2560 ณ ประเทศเนการาบรูไนดารุสซาลาม ที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบเรื่องการรับรองสถานะของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนดังกล่าว

อนึ่ง เนื่องจากศาลยุติธรรมไทยโดยประธานศาลฎีกาได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในองค์กรสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน จึงอาจมีกิจกรรมที่เป็นการผูกพันศาลยุติธรรมไทยในเวทีระหว่างประเทศอันจะส่งผลต่อการบริหารศาลยุติธรรมไทยในบริบทของการจัดทำนโยบายตลอดจนการบริหารจัดการต่าง ๆ ของศาลยุติธรรมไทย สำนักงานศาลยุติธรรมจึงได้นำเรื่องการรับรองสถานะของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเพื่อรับทราบ ในการประชุมครั้งที่ 12/2560 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2560 และในวันที่ 22 มกราคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมครั้งที่ 1/2562 ได้มีมติเห็นชอบให้ศาลยุติธรรมไทยลงนามในกฎบัตรและข้อบังคับสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนได้ (วาระที่ 5.3) ซึ่งประธานศาลฎีกาได้ลงนามในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2562 อันเป็นวันที่มีการจัดการประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 7 ที่จังหวัดภูเก็ต และเป็นวันที่กฎบัตรและข้อบังคับดังกล่าวมีผลใช้บังคับอย่างเป็นทางการ

ตราสัญลักษณ์ CACJ

ตราสัญลักษณ์ของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ได้รับความเห็นชอบในการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน วาระพิเศษ (ฉลองครบรอบ 50 ปี ของการก่อตั้งอาเซียน) เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2560 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

รูปแบบของตราสัญลักษณ์ประกอบด้วยรูปอาคารศาลซึ่งมีเสาหลัก 10 ต้น ที่สร้างความมั่นคงให้แก่อาคารศาล เสาทั้ง 10 ต้น ดังกล่าวเปรียบเสมือนกับประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ

ตราสัญลักษณ์จะใช้โทนสีน้ำเงินและสีแดงเหมือนกับตราสัญลักษณ์ของอาเซียน ซึ่งได้นำมาประกอบไว้ในตราสัญลักษณ์ของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนด้วย

รูปแบบตราสัญลักษณ์นี้แสดงความหมายของเกียรติ ความมั่นคง และการสร้างองค์กรที่เข้มแข็งยั่งยืน (Honour, Stability and Firm Foundation)

การประชุม CACJ ครั้งที่ผ่านมา

1. การประชุมของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2556 ณ ประเทศสิงคโปร์

การประชุมในครั้งนี้ที่ประชุมได้รับรองวัตถุประสงค์ของการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน และพิจารณาแนวทางในการสร้างความร่วมมือกัน ซึ่งในเบื้องต้นมีการกำหนดแนวทางการสร้างความร่วมมือ 3 เรื่อง ได้แก่

(1) การเสริมสร้างหลักนิติธรรมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจผ่านการพัฒนากระบวนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางศาลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ประเทศสิงคโปร์เป็นผู้รับผิดชอบ)

(2) การส่งเสริมการศึกษาและการอบรมทางศาล โดยจัดการอบรมสำหรับผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรมในภูมิภาคอาเซียน (ประเทศอินโดนีเซียและประเทศฟิลิปปินส์เป็นผู้รับผิดชอบ)

(3) การประสานความร่วมมือทางศาลในภูมิภาค เพื่อช่วยสนับสนุนการพัฒนาและการเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาค อาทิ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในศาลยุติธรรม เทคนิค

การบริหารจัดการคดี และการส่งเอกสารทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาค (ประเทศมาเลเซียเป็นผู้รับผิดชอบ)

เสถียร รุ่งทองคำกุล

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ทั้งนี้ ประเทศผู้รับผิดชอบในความร่วมมือแต่ละด้านจะไปพิจารณากำหนดแนวทางพัฒนาความร่วมมือดังกล่าวและนำเสนอต่อที่ประชุมครั้งต่อไป

2. การประชุมของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2557 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

การประชุมในครั้งนี้ นายดิเรก อิงคนินันท์ ขณะดำรงตำแหน่ง ประธานศาลฎีกาเข้าร่วมการประชุม ที่ประชุมพิจารณาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือแต่ละด้านตามที่ประเทศผู้รับผิดชอบนำเสนอ ประกอบด้วยเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลในภูมิภาคอาเซียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การส่งเสริมการศึกษาและการอบรมทางการศาล การส่งเอกสารทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาค

3. การประชุมของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2558 ณ เมืองโบราไก ประเทศฟิลิปปินส์

การประชุมในครั้งนี้ ประธานศาลฎีกามอบหมายให้นายเอกชัย ชินนพวงศ์ ขณะดำรงตำแหน่งประธานศาลอุทธรณ์เข้าร่วมการประชุม ที่ประชุมพิจารณาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือแต่ละด้านตามที่ประเทศผู้รับผิดชอบนำเสนอ ประกอบด้วยเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลในภูมิภาคอาเซียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การส่งเสริมการศึกษาและการอบรมทางการศาล การส่งเอกสารทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาค และเรื่องการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในศาลยุติธรรม

ประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นจากเวทีนี้คือแนวความคิดที่จะให้มีการรับรองสถานะของการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดย Justice Lee Seiu Kin ผู้แทนจากประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการพัฒนาโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้เสนอว่าได้ติดต่อประสานงานกับรัฐบาลนอร์เวย์เกี่ยวกับการสนับสนุนทุนเพื่อพัฒนาโครงการ ซึ่งทางรัฐบาลนอร์เวย์ยินดีที่จะให้การสนับสนุน แต่ติดปัญหาที่การประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนไม่มีสถานะที่ได้รับการรับรองใดๆ ในทางกฎหมาย จึงเกิดข้อเสนอให้พิจารณาดำเนินการเพื่อให้เกิดการรับรองสถานะของการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนขึ้น แต่ที่ประชุมยังไม่มีข้อสรุปในเรื่องนี้

การประชุมในครั้งนี้ยังเป็นที่เกิดแนวความคิดในการตั้งคณะกรรมการร่วมกันเพื่อดำเนินการตามความร่วมมือในแต่ละด้าน

นอกจากนี้ มีการนำเสนอความร่วมมือด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมอีก 2 เรื่อง ได้แก่

(1) เรื่องการหาแนวทางรองรับข้อพิพาทเกี่ยวกับเด็กที่มีบิดามารดาต่างสัญชาติกัน ซึ่งประเทศสิงคโปร์เป็นผู้นำเสนอให้เกิดความร่วมมือในเรื่องนี้ โดยอาจมีการจัดทำข้อตกลงระหว่างศาลยุติธรรมในอาเซียนและพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารระหว่างผู้พิพากษาภายในภูมิภาค และ

(2) เรื่องสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศเวียดนามเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมโต๊ะกลมประธานศาลสูงสุดอาเซียนว่าด้วยกฎหมายสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 4 ในปีนั้น และที่ประชุมมีมติให้จัดทำแผนปฏิบัติการฮานอย โดยแต่ละประเทศตกลงให้ความสำคัญกับเวทีการประชุมโต๊ะกลมดังกล่าวเพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจะมีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาระบบคดีและศาลสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ ตลอดจนให้แต่ละประเทศพัฒนาระบบข้อมูลภายในประเทศของตน (อย่างไรก็ดี ในเรื่องสิ่งแวดล้อมนี้ เนื่องจากมีเวทีการประชุมโต๊ะกลมอีกเวทีหนึ่งจึงเป็นเพียงการแจ้งข้อมูลเพื่อทราบ และไม่มีการดำเนินการใด ๆ ภายใต้มติของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน)

การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่มีการทำข้อตกลงระหว่างประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกหรือผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุม โดยมีการจัดทำข้อตกลงโบราไก (Boracay Accord of 2015) โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่

(1) เป็นพันธมิตรร่วมกันที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็ง ความร่วมมือสนับสนุนเกื้อกูล และการเป็นพันธมิตรระหว่างศาลยุติธรรมในภูมิภาคอาเซียนให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

(2) จัดตั้งคณะกรรมการด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานจากความร่วมมือที่มีการตกลงกัน ได้แก่ คณะทำงานการส่งเสริมการศึกษาและการอบรมทางการศาล คณะทำงานการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลในภูมิภาคอาเซียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คณะทำงานการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในศาลยุติธรรมและการบริหารจัดการคดี คณะทำงานด้านข้อพิพาทเกี่ยวกับเด็กที่มีบิดามารดาต่างสัญชาติกัน และคณะทำงานด้านการส่งเอกสารในทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาค

(3) สนับสนุนให้มีการนำหลักนิติธรรมมาใช้ในการทำงานของศาลยุติธรรมในแต่ละประเทศ

4. การประชุมของที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559 ณ นครโฮจิมินห์ ประเทศเวียดนาม

การประชุมในครั้งนี้ ประธานศาลฎีกามอบหมายให้นายวิชัย เอื้ออังกณกุล ขณะดำรงตำแหน่งประธาน

แผนกคดีแรงงานในศาลฎีกาเข้าร่วมการประชุม ที่ประชุมพิจารณาความคืบหน้าในการดำเนินการของคณะทำงานด้านต่าง ๆ ที่มีการแต่งตั้งขึ้น ซึ่งก่อนการประชุม ประเทศฟิลิปปินส์เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานด้านการส่งเสริมการศึกษาและการอบรมทางการศาล คณะทำงานการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลในภูมิภาคอาเซียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คณะทำงานการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในศาลยุติธรรมและการบริหารจัดการคดี ที่เมืองตาไกโต ประเทศฟิลิปปินส์ และในวันเดียวกับการประชุมนี้ มีการประชุมของคณะทำงานด้านข้อพิพาทเกี่ยวกับเด็กที่มีบิดามารดาต่างสัญชาติกัน ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะทำงานแต่ละชุด

นอกจากนี้ ประเทศมาเลเซียได้แจ้งความคืบหน้าในการดำเนินงานเรื่องการส่งเอกสารทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาค ซึ่งประเทศมาเลเซียเสนอแนวทางให้มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันในเรื่องนี้ โดยจะต้องมีการประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณารายละเอียดต่อไป

ความสำคัญของการประชุมในครั้งนี้คือการพิจารณาเรื่องการรับรองสถานะของการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน ประเทศฟิลิปปินส์เป็นผู้นำเสนอ โดยอ้างว่าแนวทางในการพิจารณาเรื่องนี้สืบเนื่องจากความเห็นของ Justice Lee Siu Kin ที่แถลงไว้ในการประชุมครั้งที่ 3 ว่ามีความจำเป็นต่อการรับรองสถานะของการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน และที่ประชุมก็เห็นชอบด้วยกับที่มีการนำเสนอ พร้อมทั้งอธิบายถึงผลลัพธ์ด้านความเชื่อมั่นต่อองค์กร โดยเสนอให้เปลี่ยนชื่อการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน (ASEAN Chief Justices' Meeting หรือ ACJM) เป็นสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน (Council of ASEAN Chief Justices หรือ CACJ) ซึ่งจะมีการประชุมกันปีละครั้ง โดยให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับสูง (Senior Representatives Group) เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานกันระหว่างประเทศสมาชิก และประสานงานระหว่างประธานศาลฎีกาของแต่ละประเทศกับคณะทำงานย่อยแต่ละด้าน (Working Groups) โดยจะมีการประชุมคณะทำงานระดับสูงปีละ 2 ครั้ง กับให้มีคณะทำงานย่อย (Working Groups) พิจารณากฎหมายแต่ละด้าน โดยจัดให้มีการประชุมตามความจำเป็น ตลอดจนมีเลขาธิการของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน (CACJ Secretariat)

ในประเด็นนี้ Justice Lee Siu Kin แห่งประเทศสิงคโปร์ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อแสดงถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการนำเสนอเรื่องนี้ในการประชุมครั้งก่อนว่า เพื่อประโยชน์ในการขอเงินสนับสนุนจากองค์กรภายนอกในการจัดทำระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลในภูมิภาคอาเซียน

บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ASEAN Judiciaries Portal หรือ AJP) เป็นสำคัญ ซึ่งที่ผ่านมาประเทศนอร์เวย์ที่เคยแสดงเจตนาจะสนับสนุนเงินทุนก็ยังมีข้อติดขัดในการสนับสนุนเพราะการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนไม่มีสถานะทางกฎหมายแต่อย่างใด

ประธานศาลฎีกาของประเทศสิงคโปร์ได้ตั้งข้อสังเกตตามแนวทางที่ประเทศฟิลิปปินส์ได้นำเสนอว่าเป้าหมายของการจัดตั้งองค์กรสภาเช่นว่านี้อยู่บนหลักการพื้นฐานในเรื่องความร่วมมือทางศาล ซึ่งควรต้องมีความชัดเจนว่าหมายถึงความร่วมมือเรื่องอะไร เพื่ออะไร และเป้าหมายคืออะไร ทั้งนี้ เรื่องที่สภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนจะทำได้นั้นควรจะต้องอยู่ในความสามารถขององค์กรตุลาการที่จะทำได้เอง และไม่กระทบต่อการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งฝ่ายตุลาการไม่มีหน้าที่แต่อย่างใด ประเทศสิงคโปร์สนับสนุนการเข้าเป็นองค์กรหนึ่งภายใต้ภาคผนวก 2 ของกฎบัตร เนื่องจากงานของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารหลายด้าน และไม่อาจเลือกเข้าไปอยู่ภายใต้สาขาใดสาขาหนึ่งขององค์กรตามภาคผนวก 1 ได้ แต่รายละเอียดอย่างอื่นนั้นจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาถึงประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในทางปฏิบัติเพื่อนำเสนอถึงแนวทางการแก้ไข แล้วนำมาเสนอที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียนเพื่อพิจารณาร่วมกันอีกครั้งถัดไป

ก่อนการลงมติ ผู้แทนศาลยุติธรรมไทยแสดงความเห็นในส่วนนี้ว่าจะต้องพิจารณาถึงรากฐานขององค์กรที่ต้องเป็นอิสระไม่ว่าอิสระจากอำนาจฝ่ายอื่น ตลอดจนองค์กรใด ๆ ก็ตาม จึงเสนอให้มีการกำหนดขอบเขตวัตถุประสงค์ ตลอดจนบทบาทอำนาจหน้าที่ของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนให้มีความชัดเจนตั้งแต่

ในเบื้องต้น และการพัฒนานั้นควรจะดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป ที่ประชุมพิจารณาในวาระนี้แล้วได้ข้อสรุปร่วมกันว่าจะมีการเปลี่ยนชื่อของการประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน (ASEAN Chief Justices' Meeting หรือ ACJM) เป็นสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน (Council of the ASEAN Chief Justices' หรือ CACJ) โดยจะมีการยกระดับสภาแห่งนี้ให้มีความเป็นทางการ โดยเพิ่มเติมชื่อองค์กรสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนเข้าไปในภาคผนวก 2 ของกฎบัตรอาเซียน ที่ประชุมตกลงให้ประธานศาลฎีกาแห่งประเทศไทยเวียดนาม ในฐานะประธานคนปัจจุบันของสภาแห่งนี้เป็นผู้ลงนามแทนประเทศสมาชิกทั้งหมดในการทำหนังสือขอให้เพิ่มเติมชื่อสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนให้เป็นองค์กรหนึ่งของอาเซียน โดยมีประเทศสิงคโปร์เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการ และภายหลังจากนี้แต่ละประเทศจะแต่งตั้งตัวแทนหนึ่งคนให้เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน (Study Group) ที่จะศึกษาถึงเรื่องนี้ในรายละเอียด โดยคำนึงถึงข้อมูลที่น่าเสนอโดยประธานศาลฎีกาแห่งประเทศไทยฟิลิปปินส์ กับความเห็นและข้อสังเกตที่มีการอภิปรายกันในที่ประชุม โดยคณะทำงานจะต้องนำเสนอรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะให้แก่ที่ประชุมในการประชุมครั้งถัดไป

ทั้งนี้ ตามข้อ 16.3 แห่งกฎบัตรอาเซียน กำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวก 2 ของกฎบัตรอาเซียนต้องกระทำโดยเลขาธิการอาเซียนตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน โดยจะมีการนำเสนอให้คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนพิจารณาเรื่องแก้ไขเพิ่มเติมภาคผนวก 2 ดังต่อไปนี้

ภาพจาก http://bps.moph.go.th/new_bps/node/13

(1) แก้ไขเพิ่มเติมชื่อหัวข้อในข้อ 1 ของภาคผนวก 2 เพื่อเพิ่มเติมชื่อองค์กรศาลควบคู่กับองค์กรรัฐสภา เป็นดังนี้

I. PARLIAMENTARIANS AND JUDICIARY

(2) เพิ่มเพิ่มเติมชื่อองค์กรสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ในข้อ 1 ของภาคผนวก 2 ต่อท้ายจากชื่อของสมาชิกรัฐสภาอาเซียน เป็นดังนี้

ASEAN Inter-Parliamentary Assembly (AIPA)

Council of ASEAN Chief Justices (CACJ)

ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม มีการจัดทำปฏิญญาโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh Declaration) และร่วมลงนามโดยประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกหรือผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุม

5. การประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2560 ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศเนการาบรูไนดารุสซาลาม

การประชุมในครั้งนี้ นายวีระพล ตั้งสุวรรณ ขณะดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาเข้าร่วมการประชุม ที่ประชุมพิจารณารับทราบการรับรองสถานะของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และพิจารณาความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะทำงานแต่ละชุด

ในการประชุมครั้งนี้ ประเทศสิงคโปร์เสนอให้มีการตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน เพื่อสนับสนุนภารกิจของประธานสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทุกปี ที่ประชุมมีมติเห็นชอบโดย

(1) สำนักงานเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน มีบทบาทหน้าที่เฉพาะในงานธุรการเพื่อสนับสนุนภารกิจของประธานและภารกิจของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน

(2) ประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ จะแต่งตั้งผู้ประสานงานเพื่อเป็นตัวแทนของประธานศาลฎีกาในการติดต่อประสานงานระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนกับประธานศาลฎีกาของแต่ละประเทศ และให้ถือว่าผู้ประสานงานมีบทบาทเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งในสำนักงานเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนด้วย ทั้งนี้ ผู้ประสานงานของประเทศสิงคโปร์จะทำหน้าที่เลขาธิการ และผู้ประสานงานของประธานสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนในแต่ละช่วงเวลาจะทำหน้าที่เป็นรองเลขาธิการ และ

(3) ประเทศสิงคโปร์จะรับผิดชอบในการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนในเบื้องต้นเป็นเวลา 5 ปี เว้นแต่เมื่อครบกำหนดแล้วประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกเห็นควรให้ประเทศสิงคโปร์ดำเนินการต่อไป

ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม มีการจัดทำปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan Declaration) ซึ่งมีสาระสำคัญว่า ประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกอาเซียน (ยกเว้นประเทศลาวซึ่งมิได้เข้าร่วมการประชุม) เลือกระธานศาลฎีกาของประเทศเนการาบรูไนดารุสซาลามเป็นประธานสภา โดยมีวาระจนถึงการประชุมสามัญประจำปีครั้งถัดไป รับทราบการรับรองสถานะของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และตกลงสนับสนุนการพัฒนาโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตกลงกันกำหนดขอบเขตการทำงานของคณะทำงานว่าด้วยการส่งเสริมการส่งเอกสารทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาค รับทราบแนวทางการทำงานของคณะทำงานอื่น ๆ ตลอดจนตกลงกันแต่งตั้งตัวแทนเข้าร่วมคณะทำงานศึกษาบทบาทหน้าที่ของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

Judge Christine Lee (District Judge, Family Justice Courts) ทำหน้าที่เป็นเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนคนแรก ต่อมามีการเปลี่ยนเป็น Judge Darryl Soh (District Judge, Family Justice Courts) ภายหลังจากการประชุมครั้งที่ 6 ที่ประเทศสิงคโปร์

สำหรับผู้ประสานงานของประเทศไทยกำหนดให้เป็นเลขาธิการประธานศาลฎีกา

6. การประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน วาระพิเศษ (ฉลองครบรอบ 50 ปี ของการก่อตั้งอาเซียน) เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2560 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

การประชุมในครั้งนี้เป็นการประชุมวาระพิเศษเพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสที่มีการจัดตั้งอาเซียนครบ 50 ปี ในวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ศาลยุติธรรมไทยไม่ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม เนื่องจากตรงกับกำหนดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในวันที่ 26 ตุลาคม 2560 ประธานศาลฎีกาจึงไม่อาจเข้าร่วมการประชุม และไม่อาจแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมในการประชุมนี้ได้ ที่ประชุมได้พิจารณาถึงความคืบหน้าของการดำเนินงานของคณะทำงานแต่ละชุด และมีการจัดทำคำประกาศกรุงมะนิลา และร่วมลงนามโดยประธานศาลฎีกาของประเทศสมาชิกหรือผู้แทนที่เข้าร่วมการประชุม ที่สำคัญมีการให้ความเห็น

ชอบกับตราสัญลักษณ์ของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ซึ่งเป็นรูปแบบของอาคารศาลที่มีเสาหลัก 10 เสา แสดงถึงประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ใช้โทนสีแดงและน้ำเงิน เช่นเดียวกับตราสัญลักษณ์ของอาเซียน ซึ่งได้นำมาประกอบไว้ในตราสัญลักษณ์ของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนด้วย รูปแบบของตราสัญลักษณ์แสดงความหมายของสามัคคี ความมั่นคง และการสร้างองค์กรที่เข้มแข็ง ยั่งยืน (Honour, Stability and Firm Foundation)

7. การประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2561 ณ ศาลฎีกาแห่งประเทศสิงคโปร์

การประชุมในครั้งนี้ประธานศาลฎีกามอบหมายให้นายไสลเกษ วัฒนพันธุ์ ขณะดำรงตำแหน่งรองประธานศาลฎีกา เข้าร่วมการประชุม ที่ประชุมรับรองร่างกฎบัตรและข้อบังคับสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน โดยกำหนดให้ประธานศาลฎีกาของแต่ละประเทศลงนามก่อนการประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนครั้งต่อไป (วันที่ 22 พฤศจิกายน 2562)

ที่ประชุมครั้งนี้ได้ตั้งคณะทำงานว่าด้วยการประชุมอาเซียนพลัส (ASEAN Plus) เพิ่มขึ้นอีกคณะหนึ่ง เพื่อให้มีบทบาทกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอกภูมิภาคอาเซียน ในเรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตลอดจนสร้างความร่วมมือทางการศาล การศึกษาอบรมทางการศาล หรือการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศาล โดยประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบดูแลคณะทำงานว่าด้วยการประชุมอาเซียนพลัส ที่ประชุมยังมีมติดังต่อไปนี้

(1) รับรองร่างต้นแบบข้อกำหนดทางการศาล เรื่องการส่งเอกสารทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาค เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับศาลยุติธรรมของประเทศสมาชิกในการนำไปปรับใช้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขของกฎหมายและกระบวนการทางกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ และให้คณะทำงานว่าด้วยการส่งเอกสารทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาคพิจารณากรอบการดำเนินงานในเรื่องกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งเรื่องอื่นที่อาจมีความร่วมมือเพิ่มเติมได้ เช่น เรื่องการแสวงหาพยานหลักฐานสำหรับกระบวนการพิจารณาต่างประเทศ หรือการให้ความช่วยเหลือในการส่งหมายภายในภูมิภาคอาเซียน (taking evidence for foreign proceedings and assisting in the service of subpoenas within ASEAN) และเสนอรายงานความเป็นไปได้ในการสร้างกรอบความร่วมมือดังกล่าวให้ที่ประชุมพิจารณา

(2) ให้คณะทำงานว่าด้วยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่

มาใช้ในการศาลยุติธรรมและการแลกเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการคดี เสนอรายงานแนวทางการบริหารจัดการคดีและการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการประชุมสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนครั้งต่อไป และให้นำรายงานที่แต่ละประเทศได้จัดทำเผยแพร่ไว้ให้สมาชิกทราบในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในส่วนเฉพาะสมาชิก ให้คณะทำงานให้ความช่วยเหลือศาลยุติธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนในการนำแนวทางการบริหารจัดการคดีดังกล่าวไปปรับใช้ กับให้ขยายกรอบการทำงานของคณะทำงานให้ครอบคลุมถึงการศึกษาถึงเรื่องใหม่ ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น เรื่องปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) เรื่อง Big Data และประเด็นทางกฎหมายจากเทคโนโลยีบล็อกเชน เช่น บิทคอยน์ รูปแบบองค์กรธุรกิจอัตโนมัติ (Decentralised Autonomous Organization) สัญญาอัจฉริยะ (Smart Contracts) สกุลเงินเข้ารหัส (Cryptocurrency) และรายงานให้ที่สภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนทราบในการประชุมครั้งต่อไป

(3) เห็นชอบกับแผนยุทธศาสตร์ด้านการฝึกอบรม ประจำปี ค.ศ. 2018-2025 ที่คณะทำงานด้านการส่งเสริมการศึกษา และการอบรมทางการศาลได้นำเสนอ และให้มีการนำเสนอแผนยุทธศาสตร์ด้านการฝึกอบรมนี้ให้แก่หัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลการฝึกอบรมตุลาการของศาลยุติธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว

(4) รับทราบและรับรองแนวทางการทำงานร่วมกันสำหรับข้อพิพาทเกี่ยวกับเด็กที่มีบิดามารดาต่างสัญชาติกันในกลุ่มอาเซียน ที่นำเสนอโดยคณะทำงานการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับเด็กที่มีบิดามารดาต่างสัญชาติกัน และสนับสนุนให้แต่ละประเทศนำเสนอแนวทางดังกล่าวไปใช้จัดการคดีข้อพิพาทเกี่ยวกับเด็กที่มีบิดามารดาต่างสัญชาติกันในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนตามที่เห็นสมควร โดยไม่มีข้อผูกพัน

(5) เห็นชอบกับข้อเสนอของประเทศสิงคโปร์ในการจัดทำฐานข้อมูลออนไลน์คำพิพากษาหรือคดีที่วางหลักการสำคัญทางกฎหมายในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งอาจเป็นข้อมูลภาษาอังกฤษ พร้อมรายการย่อ หรือเป็นข้อมูลลิงค์เชื่อมโยงไปยังคำพิพากษานั้นก็ได้

นายเสถียร รุ่งทองคำกุล

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

การประชุม CACJ ที่ภูเก็ต

การประชุมครั้งนี้ นายไสลเกษ วัฒนพันธุ์ ประธานศาลฎีกา เข้าร่วมการประชุม และได้รับเลือกให้เป็นประธานของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน โดยเป็นการประชุมครั้งแรกที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม และมีการจัดพิธีการลงนามปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ที่ศาลฎีกา เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ที่ประชุมในครั้งนี้ได้รับทราบการมีผลบังคับของกฎบัตรและข้อบังคับของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และเห็นชอบกับร่างต้นแบบของหลักการจริยธรรมทางตุลาการซึ่งนำเสนอโดยคณะทำงานศึกษาบทบาทในอนาคตของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และรับทราบแผนการดำเนินงานของคณะทำงานต่าง ๆ โดยเฉพาะแผนงานสร้างความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาคอาเซียน ซึ่งนำเสนอโดยคณะทำงานว่าด้วยการประชุมอาเซียนพลัสที่ประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบ

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังให้ความเห็นชอบแนวทางในการพัฒนาเว็บไซต์ของ ASEAN Judiciaries Portal (AJP) ให้สามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลทางการศาลในภูมิภาคได้อย่างแท้จริง นอกเหนือจากการเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการฝึกอบรม และการเพิ่มข้อมูลเรื่องคดีสำคัญตามที่เคย

มีแนวทางจากการประชุมครั้งก่อน อาจให้มีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน และนำข้อมูลบทความทางวิชาการมาลงไว้

ที่ประชุมยังเห็นชอบให้ CACJ แสวงหาความร่วมมือกับสำนักงานประจำที่ประชุมแห่งกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรพิเศษสำหรับศาลยุติธรรมในอาเซียนเกี่ยวกับอนุสัญญากรุงเฮกว่าด้วยการสืบพยานหลักฐานในต่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ และอนุสัญญากรุงเฮกว่าด้วยการยอมรับและบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้งเห็นชอบให้มีการจัดการประชุมเรื่องกรอบการทำงานสากลเพื่อความเป็นเลิศทางการศาล (IFCE) ซึ่งจะมีการปรับปรุงใหม่ในปี ค.ศ. 2020 คู่ขนานกับการประชุมในครั้งต่อไป

อนึ่ง การประชุมครั้งนี้ มีนาย Robert Matheus Michael Tene รองเลขาธิการอาเซียน เข้าร่วมการประชุมในช่วงต้นระหว่างการประชุมกล่าวปาฐกถาของประธานศาลฎีกาของแต่ละประเทศ และได้รับทราบถึงการมีผลบังคับใช้ของกฎบัตรสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน

2ND NOVEMBER 2019

PHUKET MARRIOTT RESORT & SPA, MERLIN BEACH
PHUKET, THAILAND

เสถียร รุ่งทองคำกุล

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

TH COUNCIL OF ASEAN JUSTICES' MEETING

BER 20

T RESO
D

สาระสำคัญของกฎบัตร และข้อบังคับของ CACJ

กฎบัตรของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน มีสาระสำคัญว่า กฎบัตรดังกล่าวจะถูกนำมาใช้เป็นธรรมนูญขององค์กรสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน โดยกำหนดขอบเขตวัตถุประสงค์ของสภาฯ ตามที่ที่ประชุมของสภาฯ เคยมีมติเห็นชอบแล้ว (ข้อ 1) กำหนดสิทธิหน้าที่ของสมาชิกโดยประธานศาลฎีกาของแต่ละประเทศจะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการดำเนินการตามการตัดสินใจร่วมกัน และพยายามอย่างเต็มที่ในการสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการต่าง ๆ (ข้อ 3) กำหนดวิธีการที่สมาชิกอาจขอลถอนตัวจากการเป็นสมาชิกได้ทุกเมื่อ (ข้อ 5) กำหนดวิธีการในการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกให้ใช้กระบวนการปรึกษาหารือ และต้องได้รับฉันทามติของที่ประชุม (เป็นการให้ความเห็นชอบแบบไม่มีผู้ใดคัดค้าน) (ข้อ 6) ซึ่งเป็นวิธีการอย่างเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ 20 ของกฎบัตรอาเซียน กำหนดให้มีการจัดประชุมสามัญขึ้นปีละครั้งหรือในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน (ข้อ 7) กำหนดบทบาทของผู้ทำหน้าที่ประธานสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน (ข้อ 8) กำหนดบทบาทของสำนักงานเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และผู้ประสานงานของแต่ละประเทศ (ข้อ 9) ตลอดจนกำหนดบทบาท

ของคณะกรรมการต่าง ๆ และความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการฯ (ข้อ 15)

สำหรับข้อบังคับสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน เป็นเอกสารที่กำหนดวิธีดำเนินงานของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน โดยมีสาระสำคัญกำหนดวิธีการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และหน้าที่ของเลขาธิการสภาฯ ในการติดต่อประสานงานกับองค์กรภายนอกในนามของสภาฯ (ข้อ 1) กำหนดบทบาทของคณะกรรมการและประธานคณะกรรมการต่าง ๆ ในรายละเอียด (ข้อ 3) กำหนดวิธีการในการติดต่อประสานงานกับสภาฯ และคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อสร้างกระบวนการรับรู้ร่วมกันของประธานสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน และสำนักงานเลขาธิการสภาฯ เกี่ยวกับเรื่องที่มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก (ข้อ 4) การแจ้งให้ทราบถึงการพบหรือประชุมกับหน่วยงานภายนอกในนามของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน (ข้อ 5) และกำหนดให้สมาชิกทุกประเทศพยายามปฏิบัติตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับอย่างเต็มที่ (ข้อ 6) ซึ่งทำให้บทบัญญัติที่กำหนดกรอบเวลาต่าง ๆ นั้นไม่มีสภาพบังคับแต่อย่างใด

เรื่องสิทธิ์ ตันกาญจนานุรักษ์

รองเลขาธิการศาลฎีกา

การให้การต้อนรับและการจัดงานเลี้ยงรับรอง ประธานศาลฎีกาอาเซียนที่ศาลฎีกา

ก การให้การต้อนรับคณะประธานศาลฎีกาและผู้แทนประธานศาลฎีกาในอาเซียน เริ่มในบ่ายของวันที่ 23 พฤศจิกายน 2562 โดยขบวนรถรับรองได้นำประธานศาลฎีกาและผู้แทนประธานศาลฎีกามาจอดเทียบที่บันไดอาคารศาลยุติธรรม หลังอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ โดยมีท่านนพพร โพธิ์รังสิยากร รองประธานศาลฎีกา ในชุดไทยประยุกต์ยืนต้อนรับ มอบมาลัยกร และพาเดินไปบนพรมแดงปูพาดบันไดไปถึงทางเข้าอาคารที่ชั้น 2 รองจนครบทุกประเทศ แล้วจึงได้กราบเรียนเชิญทุกท่านลงนามในสมุดเยี่ยมพร้อมกันในห้องรับรอง ซึ่งท่านเมทินี ชโลธร ประธานที่ปรึกษาคณะทำงานเพื่อเตรียมการจัดพิธีลงนามปฏิญญากรุงเทพฯ และการเลี้ยงรับรอง ได้กำหนดให้จัดโต๊ะนั่งลงนามเป็นรูปตัววีเพื่อให้เห็นทุกท่านได้อย่างชัดเจนเวลาถ่ายรูป โดยมีธงกำกับประเทศอยู่บนโต๊ะ จากนั้นท่านโสภณ วัฒนพันธุ์ ประธานศาลฎีกาของไทยได้นำคณะผู้แทนเดินไปยังห้องพิจารณาคดี 205 ซึ่งอยู่ในตึกใหญ่ เพื่อรับฟังการบรรยายสรุปจากท่านก้อง ชันยชิตา ณ ระนอง หนึ่งในผู้ช่วยผู้พิพากษาอาวุโสของศาลฎีกา วันนั้นท่านก้องมาในชุดเสื้อลูกไม้แขนยาวเข้ารูปสีขาวกับผ้าถุงขึ้นสีชมพูอ่อน สวยงามจับตา จากนั้นคณะผู้แทนได้เดินไปยังห้องประชุมใหญ่ ชั้น 3 เพื่อลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ซึ่งมีผู้บริหารศาลฎีกา ผู้บริหารศาลยุติธรรมในกรุงเทพมหานคร เลขาธิการประธานศาลฎีกา เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และแขกผู้มีเกียรติเต็มห้องประชุม เป็นสักขีพยานในการลงนาม พิธีลงนามเป็นไปอย่างเรียบง่ายแต่เข้มขลัง จากนั้นท่านประธานศาลฎีกาของไทยได้เชิญทุกท่านไปยังห้องรับรองในชั้นเดียวกันเพื่อรับเครื่องดื่มและของว่างพร้อมกับชมทิวทัศน์ของศาลหลักเมืองและพระบรมมหาราชวังไปพร้อม ๆ กัน ในห้องรับรองนี้ท่านเมทินีเมานะนันท์ได้นำภาพถ่ายอาคารศาลฎีกาเดิม ใส่กรอบทองคำมาตั้งให้ชม พร้อมโต๊ะทำงานและเครื่องใช้ในการทำงานสมัยก่อน เป็นนิทรรศการย่อย ๆ ซึ่งได้รับความสนใจจากคณะผู้แทนเป็นอย่างดี นอกเหนือจากการออกไปชมบรรยากาศและถ่ายภาพที่ระลึกในห้องรับรอง จากนั้นคณะผู้แทนได้เดินทางไปถ่ายภาพที่ระลึกร่วมกันบริเวณหน้าอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ซึ่งใกล้เวลาทำงานเลี้ยงรับรองจะเริ่มขึ้น สำหรับ Dress code

ของฝ่ายเจ้าภาพของงานในครั้งนี้คือชุดไทยย้อนยุคเพื่อแสดงเอกลักษณ์การแต่งกายของไทย

เมื่อได้เวลาเริ่มงาน 18.30 น. ประตูลงสวนกลางด้านทิศเหนือก็ถูกเปิดออก ประธานศาลฎีกาของไทยและภริยาได้เดินนำประธานศาลฎีกาและผู้แทนประธานศาลฎีกาอาเซียน พร้อมคู่สมรส เดินลงบันไดที่ปูด้วยพรมแดง ซึ่งมีดอกไม้ประดับพื้นเป็นลวดลายสวยงามเข้าสู่ลานเลี้ยงรับรอง เสียงเพลงต้อนรับอาคันตุกะดังกระหึ่มชวนให้ชนลูกในความอลังการของการตกแต่งสถานที่ราวเนรมิต ปลายบันไดมีจุดสนใจเป็นซุ้มทำขนมลูกชุบ ซุ้มสานปลาตะเพียนด้วยใบลาน และซุ้มร้อยดอกกระแตเกาะกิ่งไม้ ซึ่งทุกท่านได้ร่วมชิมและทดลองงานจักสาน และรื้อยมาลัยด้วยความสนุกสนาน บริเวณเดียวกันนี้ก็มีการแสดงหุ่นละครเล็กมาเล่นต้อนรับแขกที่เข้าสู่บริเวณงานเพื่อสร้างบรรยากาศน่ารักเป็นกันเอง ซึ่งสามารถสร้างรอยยิ้มให้แก่ทุกท่านเป็นอย่างดี ถัดจากซุ้มทั้ง 3 ซุ้ม เป็นโต๊ะอาหารซึ่งจัดแบบลองเทเบิล (Long Table) 2 แถวขนานพรมแดงสำหรับแขกวีไอพี และโต๊ะกลมซึ่งอยู่หลังโต๊ะแบบลองเทเบิลทั้ง 2 ด้านสำหรับแขกผู้มีเกียรติที่มาร่วมงาน บนโต๊ะอาหารจัดตกแต่งด้วยดอกไม้ไทยนานาชนิด ซึ่งถูกประดับประดาด้วยความประณีต สำหรับเวทีซึ่งอยู่หน้าโต๊ะแบบลองเทเบิล ก็สรรสร้างได้อย่างวิจิตร ในลักษณะเป็นฉากรูปสี่เหลี่ยมคางหมูลายกระจิงที่ซ้อนกันอยู่ทั้งสองข้าง เว้นพื้นที่ตรงกลางที่ทอดขึ้นบันไดของห้องพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นฉากหลัง เมื่อย้อมแสงสีชมพูโดยใช้ไฟส่องไปยังอาคารด้านหลังแล้วทำให้เห็นความงดงามด้านสถาปัตยกรรมของอาคารศาลฎีกาอย่างหาที่ติมิได้ทีเดียว ด้านขวาของเวทีมีวงดนตรี Trio คอยบรรเลงและขับร้องเพลงพระราชนิพนธ์และเพลงสากลระหว่างรับประทานอาหาร ในช่วงนี้มีท่านแพรว นันทน์ ศิรธรานนท์ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา และท่านโจ้ อัครพงศ์ ชิมประทีป ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาลุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ทำหน้าที่เป็นพิธีกร โดยพิธีกรชายมาในชุดไทยประยุกต์และพิธีกรหญิงมาในชุดไทยจักรพรรดิสีทองอร่าม สวยหล่อ จนไม่อาจจะสายตาดูแลทีเดียว พิธีกรบนเวทีเริ่มจากพิธีกรกราบเรียนเชิญประธานศาลฎีกาของไทยในฐานะเจ้าภาพกล่าวต้อนรับ และมอบของที่ระลึกเป็นตุ๊กตาหุ่นกระบอกสวมใส่ผ้าพิมพ์ลายบนผ้าไหมประดับเครื่องประดับด้วยทองคำเปลว ในกรอบอะคริลิกด้วยฝีมือช่างชั้นครูที่วิจิตรงดงาม บังบอกถึงวัฒนธรรมที่ละเมียดละไมของไทย จากนั้นแขกที่มาร่วมงานได้ลิ้มลองรสชาติอาหารที่คัดสรรมาเป็นอย่างดี เป็นอาหารไทยพื้นจาก Mandarin Oriental Hotel โดยมีการแสดงบนเวทีสลับกับการขับร้องเพลง เริ่มจากการแสดงการตีกลองสะบัดชัยใหม่โรงเปิดเวที การแสดงมวยไทยประยุกต์ และการแสดงโขน ซึ่งคัดมาในตอนยกรบ ซึ่งสามารถสร้างความตื่นตาตื่นใจแก่อาคันตุกะทั้งหลายได้เป็นอย่างดี จากนั้น Justice Sundaresh Menon ประธานศาลฎีกาสิงคโปร์เป็นตัวแทนของประธานศาลฎีกาอาเซียนกล่าวขอบคุณและแสดงความรู้สึก งานเลี้ยงจบลงด้วยความอัมเอนแกมสันต์ ทั้งอาหารปาก อาหารตา และอาหารใจแก่ผู้มาร่วมงานอย่างถ้วนทั่วกัน งานนี้เจ้าภาพจัดอย่างดีเยี่ยมไปไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับการวางแผนและลงมือกำกับดูแลจากท่านเมทินี ชโลธร รองประธานศาลฎีกา และทีมงานที่อุทิศตัวให้แก่การเตรียมงานอย่างสุดกำลังความสามารถ ผู้เขียนขอขอบคุณแทนชาวศาลฎีกาย้อนหลังมา ณ โอกาสนี้

